

Til lovforslag nr. L 186

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. juni 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer

(Udvidelse af lovens anvendelsesområde, skærpelse af lovens straffebestemmelser m.v.)

[af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. maj 2012 og var til 1. behandling den 15. maj 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for sundhed og forebyggelse sendte den 24. april 2012 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 296. Den 10. maj 2012 sendte ministeren for sundhed og forebyggelse de indkomne hørings svar og et notat herom til udvalget, og den 14. maj 2012 sendte ministeren for sundhed og forebyggelse de sent modtagne hørings svar til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Danske Erhvervsskoler og Kræftens Bekæmpelse.

Ministeren for sundhed og forebyggelse har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 38 spørgsmål til ministeren for sundhed og forebyggelse til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

3. Politiske bemærkninger

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget beklager, at regeringen sammen med Enhedslisten har valgt at gå enegang og se bort fra tidligere forlig på området.

Problematikkerne omkring rygning og passiv rygning, særlig i forhold til børn og unge, er et stort og vigtigt spørgsmål, som vi gerne havde set konsensus omkring.

Partierne er enige om, at i forhold til børn og unge er håndhævelsen af lovgivningen særlig vigtig – og har derfor med glæde noteret, at regeringen har valgt at lytte til oppositionspartierne, hvad angår bødestørrelser.

Samlet set finder partierne, at man på de enkelte institutioner er rigtig gode til at tage ansvar lokalt og sikre røgfrie miljøer. Det er derfor helt ude af proportioner at vedtage lovgivning på baggrund af en enkelt uddannelsesinstitution.

Dette synspunkt understreges af, at selv Gymnasieskolerne Rektorforening påpeger, at der ikke er behov for yderligere stramninger. For det første fordi det allerede er forbudt for eleverne at ryge indendørs på gymnasierne, og for det andet fordi gymnasierne selv kan finde ud af at tage ansvar for at gennemføre yderligere stramninger.

Set fra vores synspunkt er det langt mere problematisk, at når det bliver forbudt at ryge på den ene side af fortovet, så vil de unge formentlig stille sig over på den anden side af fortovet. Vi har noteret os, at der har været eksempler i pressen på, hvorledes elever nogle steder formentlig vil stå og ryge klos op og ned af daginstitutioner med mindre børn – blot fordi eleverne skal forlade skolens matrikel for at ryge. Det finder vi langt mere problematisk end f.eks. at indrette et afgrænset område på skolens matrikel udendørs, hvor rygning kunne være tilladt.

Politikere kan lovgive om mangt og meget. Til gengæld kan vi ikke lovgive om noget af det vigtigste i samfundet; nemlig ansvaret for os selv og vore nærmeste. Partierne vil gerne sende en klar opfordring til institutionerne om at tage

ansvar og selv stoppe rygningen. De er de eneste, der kan gøre noget ved det alligevel, ligesom forældrene bør tage ansvar for deres unge mennesker.

Partierne er ikke imod, at forældre og uddannelsessteder sætter grænser for unge under 18 år. Det er tværtimod det, der er vores alternativ til statslige forbudsregler med politikontrol, der ikke virker, og undtagelser og bureaukrati. Derfor tror vi på et samfund, hvor også forældrene og uddannelsesstederne er med til selv at løfte et ansvar. Det viser de allerede i dag, og det er jo trods alt dem, der skal sikre overholdelsen – ikke politiet.

Partierne har ikke stillet ændringsforslag og ønsker at påpege, at den eksisterende lovgivning fra 2008 efter vores opfattelse fungerer efter hensigten og er et udtryk for en velafbalanceret holdning i forhold til rygning og de problematikker, som knytter sig hertil, f.eks. det personlige ansvar. Partierne vil dog medgive, at det giver god mening at sikre håndhævelsen af lovgivningen, og bifalder, at regeringen og Enhedslisten har taget oppositionens ønske om at hæve bødetaksterne til sig.

I forhold til rygning på enkeltmandskontorer finder partierne, at forbuddet mod rygning på enkeltmandskontorer også her er skudt langt over målet, idet »problemet« med rygning på enkeltmandskontorer nærmest er ikkeeksisterende. Samtidig med at den nuværende lov allerede forbyder rygning på enkeltmandskontorer, såfremt det medfører, at nogen udsættes for passiv rygning derved.

At regeringen vælger at indføre lovgivning for lovgivningens skyld er helt uacceptabelt i et frit Danmark.

Af høringsvar fra Danske Døgninstitutioner fremgår det, at: »På institutioner, hvor der er indført rygeforbud for voksne, har det medført, at en del børn ikke har fået besøg af deres forældre, da de ikke ønsker at overholde dette forbud«.

De tre partier er dybt bekymret for denne gruppe børn, som vi mener har brug for særlig opbakning – både fra samfundets og fra forældrenes side. Derfor er det uforståeligt, at man ikke forsøger at komme denne gruppe sårbare børn og voksne i møde med alternative løsningsforslag – særlig fordi det af høringsvaret fremgår: » ... at ryge oftest betragtes som deres mindste problemstilling.« De tre partier har gennem hele forhandlingsforløbet argumenteret for, at rygeloven i sin nuværende form fungerer efter hensigten.

Regeringens hovedformål er – med tvang og ren symbolpolitik – at undgå, at mennesker udsættes for passiv rygning. Det er – for regeringen – en sidegevinst, hvis flere holder op med at ryge.

Vi mener ikke, at en aktiv forebyggelsespolitik indbefatter tvang. Der er mange muligheder for at styrke det forebyggende arbejde. Det kender vi fra andre sundheds- og forebyggelsesområder, som f.eks. alkoholområdet. Partierne støtter en forebyggelsespolitik, som er baseret på dialog og oplysning – ikke tvang.

Regeringens formynderiske dagsorden handler om at gå langt videre end den eksisterende lovgivning. Med regeringens lovforslag forbydes rygere at ryge, selv om de ikke generer nogen. En sådan formynderisk tilgang til det personlige ansvar kan vi ikke bakke op om.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Annette Lind (S) Flemming Møller Mortensen (S) Julie Skovsby (S) fmd. Karen J. Klint (S) Sophie Hæstorp Andersen (S)

Kirsten Brosbøl (S) Orla Hav (S) Camilla Hersom (RV) Sofie Carsten Nielsen (RV) Liv Holm Andersen (RV)

Jonas Dahl (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Anne Baastrup (SF) Stine Brix (EL) Per Clausen (EL) Hans Andersen (V) nfm.

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Jane Heitmann (V) Sophie Løhde (V) Hans Christian Schmidt (V) Eyvind Vesselbo (V)

Fatma Øktem (V) Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Peter Skaarup (DF) Mette Hjermind Dencker (DF)

Joachim B. Olsen (LA) Thyra Frank (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 186

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra ministeren for sundhed og forebyggelse
2	Sent modtagne høringssvar, fra ministeren for sundhed og forebyggelse
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 22/5-12 fra Kræftens Bekæmpelse
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Henvendelse af 1/6-12 fra Danske Erhvervsskoler
7	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 186

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til høringssvarerne fra hhv. Børnerådet og Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
2	Spm. om at forbyde voksne mennesker at ryge en – fuldt ud lovligt købt cigaret – udendørs på f.eks. et gymnasium, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
3	Spm., om der bør tillades f.eks. rygeheroin i de planlagte fixerum, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
4	Spm., om der er forskel på de sundhedsskadelige påvirkninger af passiv rygning, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
5	Spm. om rygere på hhv. landbrugsskoler, sosu-skoler og tekniske skoler, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
6	Spm. om rygere på hhv. skoler, kostskoler, efterskoler og institutioner, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
7	Spm., om tekniske skoler uden htx samt handelsskoler uden hhx ikke er omfattet af lovgivningen, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilken social slagside rygning eventuelt har blandt 16-20-årige, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorledes antallet af rygere mellem 16 og 20 år har udviklet sig over de sidste 10 år, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvor mange unge der dagligt ryger på erhvervsskolerne, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
11	Spm. om, hvor mange unge der dagligt ryger i 9. klasse, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
12	Spm. om regeringens opprioritering af Stoplinjen, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå

- 13 Spm. om, hvorledes de 1,5 mio. kr., som er afsat til opprioritering af Stoplinjen, skal udmøntes, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om at hæve prisen på cigaretter som et led i regeringens forebyggelsesstrategi, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om en mere restriktiv lovgivning, der indebærer, at færre unge begynder at ryge, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om at reducere andelen af dagligrygere, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilke sanktionsmuligheder der er, såfremt elever eller lærere bryder det udendørs rygeforbud, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilken myndighed der skal opretholde udendørs rygeforbud, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, at flere børn ikke får besøg af deres forældre, hvis der er indført totalt rygeforbud på institutionerne, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvor mange unge der har oplyst, at de er begyndt at ryge, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, at gymnasie- eller efterskoleelever i nogle tilfælde vil stille sig uden for skolens matrikel for at ryge, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om skiltningen uden for en rygekabine skal være standardiseret i f.eks. tekst og udformning, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvor mange danskere der årligt får lungekræft efter at have røget urtecigaretter, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvor mange urtecigaretter der sælges i Danmark om året, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om mulighed for at forlade matriklen, hvis man f.eks. ønsker at ryge en cigaret efter frokost, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvor mange unge mellem 15 og 25 år der dagligt ryger urtecigaretter, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvor mange børn som opholder sig i private plejefamilier og netværksplejefamilier, hvor der ryges dagligt, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, i hvor mange dagplejehjem der ryges efter »lukketid«, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om kommentar til henvendelsen af 22/5-12 fra Kræftens Bekæmpelse, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå

- 30 Spm. om passiv rygning og overfladepartikler, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om omkostning ved opsætning af skilte for private virksomheder, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om rygeforbud på ungdomsuddannelser, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om det totale rygeforbud gælder for institutioner, som fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvad ordet »fortrinsvis« dækker over, som angivet i § 7, stk. 1, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om fordelingstal og fordelingsnøgle, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvilke sanktioner der er, såfremt en elev f.eks. ikke overholder rygeforbuddet, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvorfor e-cigaretter ikke er omfattet af lovforslaget, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om kommentar til henvendelse af 1/6-12 fra Danske Erhvervsskoler, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå